

ח"כ בר-רב-האי
ליהודי: מוח פורה

שידוע המועד המדויק של הבחירות.

כנסת

כוחו של רוב

מה אפשר הכל לעשות כשיש לך רוב?
שאל השבוע באופן ריטורי ח"כ חרות המכ"ר, ריקי יחנן באדר.
לא היה לו צורך להרבות בחישובים אחרי תשובה מתאימה. היא ניתנה לו בו ביום בישיבת ועדת הכנסת האחרונה לעניני הנדר הל של בית המחוקקים. היתה זאת תשובה משכנעת למדי.

נציגי מק"י דרשו בועדה להעלות באופן דחוף על סדר-היום את המעצרים ללא-משפט שבוצעו בנצרת אחרי ההתקפה על סרן צה"ל אברהם הוי (העולם הזה 874). לפי המקובל, לא היתה כל אפשרות למועז הצעה כזאת לסדר היום, אולם לרוב הקואליציוני בועדה לא היה כל חשק לתת לקומוניסטים לאוורר את דעותיהם במליאת הכנסת.

האם זה כראוי? המוח היהודי הפורה של עורך-היומן החיפאי דוד בר-רב-האי יושב ראש הועדה, מצא חשי מרר פתרון לבעיה. החליטה הועדה: אין לה כל ידיעה על מעצ"רים כאלה. למיכר מוטל על הקומוניסטים ל"הגיש תחילה שאלתה לשר המהמים, לקבל תשובה שתאשר את העובדות. רק אחרי כן, והיינו כעבור שבועות רבים, יוכלו לפנות שוב לוועדת-הכנסת, לדרוש הצעה-לסדר-היום. מי שלחמה בחימה שמרנה על זכותם של הקומוניסטים היתה דווקא חברת הכנסת הנציגה אסתר רזיאלינאור, אחותו של מפקד אצ"ל המנוח. תמך בה באדר: מה איכפת להם שהקומוניסטים ידברו חמש דקות על נושא זה במליאת הכנסת? האם כדי למועז זאת כדאי להפיק את דיוני הכנסת ללעג, ולהרוס זכות דמוקרטית נוספת?"

הארץ

מספר הלידות נשאר עומד בשפל של 30 עד 33 לירות לאלף תושבים (העולם הזה).

אליעזר בוכני, חיפה

ומה עם אינדקס יוקר המחיה?

מסירים שערות ורגליים... לצמיתות

ובלי כאבים (מודעה בלאשה).

יהושע סוקול, רחובות

בצדק. שנאמר: לשקר אין רגליים.

השנה הוכנסה לשימוש מכונה לקילוף

הבוטנים לזרעים. קולפו 80 זוגות שיס-

פיקו לכ" 8000 דונם (הארץ)

ת. קיפניס, חיפה

בקושי.

משרד העבודה המחלקה לחינוך מק-

צועי (מודעה בהארץ)

מאיר שליט, תל-אביב

הקץ לחובבות!

מה ברחוב מא"ה, תל-אביב, שתשמש מרכז למפלגה החדשה שטרם נולדה. חבריה התנגדו בחריפות לדיעה כאלו מניהם מועדים ל"מפא"י, עמדו על עצמאותם המוחלטת. מעטים האמינו כי השומר-הצעיר יגשים באמת את האולטימטום. למעשה נשארה היוזמה בידי המעוט: הוא יכול להוציא את למרחב ובזאת לפוצץ את הגשר האחרון, או לחכות עוד זמן מה עד להדלקת הפתיל.

מי יבחר את הבוחרים

אמר איש צמרת מפא"י ברגע של חולשה, על הפילוג במש"ם (ראה לע"ז); אנשינו לועגים למש"ם ההולכת ומתפצלת. למעשה, באופן עקרוני אין המצב במפא"י שונה היום. יש בתיכנו היום פלגים וסיעות ויחידים, מהם אידיאולוגיים, מהם אישיים. יש רק הברל אחד אצלנו היוכחים מתנהלים בחורי-היד רים ומעטים היודעים עליהם.

דברים אלה היו נכונים כבר משך זמן רב למדי. לאחרונה פרץ הויכוח חוצה באופן מעשי בסעיף בלתי חשוב לכאורה. מוסדות המפלגה החלו מספלים בהרכבת המנגנון ש"ירכו את פעולת הבחירות. כחונת מפא"י לה"קים גוף גדול ומאורגן, בו תהייה מחלקת לכל תפקיד ותפקיד. בראש כל מחלקה — איש מקצוע לטפל בענינים מסוימים.

אם כי תפקידו של גוף זה יהיה תפקיד מבצע, הבינו רבים, בייחוד צעירי המפלגה, כי הטון בו ינקוט גוף זה בהסברתו יקבע, לפחות כלפי חוץ, את הקו האידיאולוגי של מפא"י למספר שנים. הראשון שהבין זאת היה ב"י. גיי, אשר ניצל עובדה זאת. דאג ל"ך שאחד מאנשי שלומו, אהוד אבריאל, יועמד בראש מטה הבחירות.

החוגים האחרים לא פיגרו. צעירי המפלגה תבעו מקום לשמרון פרט, מנהל משרד ה"בסחון, בהנהלת עניני הבחירות. למסודות המפלגה, בהם, כיום, משקל מסויים לצעירי המפלגה המתאחדים לעתים אף עם תומכיו של שרת, לא היתה ברירה. פרס אושר כחבר שני בהנהלת עניני הבחירות. התוצאה בלשון כדורגלנית: חיקוי, 1:1.

מכה מצויינת. במחצית השניה היה המצב קשה יותר. קואליציה רבת משקל של חסידי שרת, צעירי המפלגה וגורמים שמ"א ליים במפא"י, הנושאים עיניהם לאיחוד מהיר עם לאחוד העבודה. תבעה להכניס את ח"כ ד"ר הרצל ברגר כאיש שלישי וכמומחה לעיתונים והסברה בכתב.

אנשי ב"י. גיי החליטו שזה כבר מסוכן, הכינו מכת קרן מחושבת מאד. הם הסבירו כי הרצל ברגר, שהוא חבר מערכת דבר, יצטרך למלא תפקיד מרכזי בעיתון בתקופת הבחירות. כי או לא תשכ הכנסת, וברגר יהיה חופשי לסייע לדבר.

היתה זו מכה מצוינת. איש לא יכול היה להכחיש כי ברגר הינו היחיד בין אנשי המ"ערכת ועיקריים בדבר היועד לערוך עיתון, אולם יחד עם זה היה ברור כי מערכת דבר תעמוד ממילא באותם הימים תחת פקודת מטה הבחירות.

משחק פסול. הקואליציה הפנימית הי גישה הצעת-נגד. היא הציעה את זקן כתבי דב"ה, אפרים תלמי, כמרכז עניני הבחירות בעתון ואילו את הרצל ברגר לתפקיד במטה הבחירות. הם הציעו להעמיד את תלמי לפקד דתו של ברגר. היה זה צעד נבון מאחר שתלמי, אם כי אינו איש מן המעלה הראשונה או אפילו השניה במפא"י, הריהו ללא כל ספק עתונאי מקצועי. בסוף השבוע שעבר התברר כי מכת הקרן הצליחה וההצעה נתקבלה. התוצאה: 1:2 לטובת הצעירים.

כאן התערב השופט, היושב בשדה בוקר. משראה כי הצד שלו הולך לקראת הפסד, הציע לפסול את המשחק. אמר אחד מנאמניו של ב"י. גיי: "לא יתכן שמוסד בלתי נבחר ייצג את עניני המפלגה כלפי הקהל דווקא בתקופת בחירות".

על כן הציע כי מוסד נבחר — כלומר, מוכירות המפלגה, היא אשר תנהל את מסע הבחירות. תפעיל את מטה הבחירות. מה יש שכח איש ב"י. גיי. להזכיר: כי במוכירות יש רוב, אם כי לא גדול, לחסידי ב"י. גיי. עובדה אחרת שלא צוינה באותה הזדמנות: במוכירות גם כמה משרי הממשלה, דבר ההופך אותה לכבדת הנועה למדי, מאחר שלא תמיד פנויים השרים לעניני המוכירות.

הצודדים לא היו מוכנים, השבוע, לקבל את החלטות השופט האוביקטיבי. החליטו לה"עביר את הדיון למגרש חדש. קבעה המוכ"רות סופית: הרכב מוסדות הבחירות יקבע בישיבה סגורה של מרכז המפלגה, ברגע

משה שרת יכחיש את הדבר. סנה הוסיף לדבריו רשימה ארוכה של מעשים המוכיחים לדעתו, את כונת ישראל להחזיר את גרמניה למרחב. בין השאר: הרצאה של סגן מנהל משרד החוץ לפני סטודנטים, בו הביע את דעתו שעל ישראל לבקש ידידים חדשים באירופה המערבית, אחרי קילקול היחסים עם אמריקה, הזכיר כמועדים אס"ריים במפורש את גרמניה ואת צרפת.

בעברית המדוקדקת האופיינית לו (והנדי"רה מאד בכנסת), הכחיש שרת את הכל: לא היה דיון כזה בממשלה כלל ועיקר. יתר על כן, הענין אינו עומד על סדר היום של הממשלה. שכח שרת להכחיש: אם הוא עצמו מתנגד להכרזה, או לאו.

צביעות ציבוריות. במזנון הכנסת נראה הענין, כמובן, לגמרי אחרת. כי ענין גרמניה הוא נושא לצביעות פרטית וציבורית יותר מכל ענין אחר. אין ספק שרוב חברי הכנסת הגיעו מזמן לכלל דעה (אי שית וסודית) שאחרי קבלת השילומים אין כל טעם שלא להכיר בגרמניה. ביחוד לאור העובדה שציר מוסמך ישראלי יושב בקלן.

אולם הח"כים, הרגישים לדעת הקהל, סבורים שזו תהנהג לצעד זה, מהססים לתת ליריביהם הפוליטיים נשק כה טוב.

הביע את דעתו הספקנית על צביעות זו הח"כ הפרוגרסיבי הממושקף יוהר הררי: "היחסים עם גרמניה נוצרו ברגע שנחתב הסכם השילומים. אחרי כן אין כל טעם שלא להכיר בגרמניה. להיפך, האיום בהפסקת יחסים דיפלומטיים קיימים יכול היה להיות שוט יעיל לקיום הסכם. יכול להיות רק נימוק אחר לאי ההכרה: הדעה שאפשר למ"

ח"כ יזהר הררי
לגרמני: שוט יעיל

כור את ההכרה בכסום כסף נוסף!

מפלגות

בבט אל השעון

מחוגי השעון של פילוג מפ"ם הסתובבו השבוע לקראת השעה ה-12. אולם ברגעים האחרונים ממש נערך מאבק מזור על גורם הזמן. הצד המזור: הצד הפעיל בפילוג נ"י סה להרויח זמן, הצד הפחות-מעונין ניסה דווקא לדחוק את הקץ.

לסיעת המעוט היה דרוש זמן כדי להסביר את עמדתה בקרב קיבוציה. גיבוש ציבור כה מגוון כמו חברי הקיבוץ-המאוחד, שחלק ניכר מהם עוננו שייך למפא"י, וחלק שני הנהו בלתי-מפלגתי, אינו קל. אולם אנשי השומר-הצעיר, בעלי הקולקטיביות הרעיונית, ביקשו דווקא למועז מהם זמן זה.

התוצאה: מכתב של מאיר יערי אל המעוט, ובו דרישה אולטימטיבית להודיע תוך שבועה ימים, היינו עד היום החמישי השבוע, כי המעוט לא יוסיף עוד להוציא-לאור את למר"ח. האיום הנרמז: אם לא תבוא הודעה כ"ז, זאת, יגורש המעוט מן המפלגה, אף אם לא יוציא עד אז גליון חדש של למרחב.

פיצוץ גשרים. אולם המעוט לא הודרו. תכניתו התקדמו באיטיות בטוחה. השבוע שכרה החטיבה לאחוד-העבודה דירה של

* ראש משלחת השילומים, שנער הנושא תואר של ציר מוסמך, אף שלא הוסמך ל"ממשלה הגרמנית.
** עם טופרת דבר, חנה זמיר.

משך דומם. אנשיו קמו לעבודתם, נעו אחר עיסוקיהם — אך בדמה. כי עתה קישטו שתי מצבות את מרכז המשק — אנדרטת גולד"שטיין החדה כמחט והשלד המפותח של ה"פיפר רסוק הכנפיים. אמר מזכיר מעגן, יצחק אליון: "הוא קצר בכנפיו!"

בינתיים, הובילו שני קרונות שנמשכו על ידי שני טרקטורים-גנסים, את ארבעה האר"ינות לבית הקברות הקטן שמעבר לכביש, קרוב לתחנת הרכבת המופצצת של צמת, והקטר המחליד שלה.

הקבורה היתה קצרה ודוממה. לו לא נכ"הה כיתה שוטרים שדיגלה את נשקה, אי אפשר היה לנחש באלה נסיבות טרגיות מצאו הארבעה את מותם. הם היו שכנים לא רק במותם, כי אם גם בחייהם. ארבעתם השתי"כו למעמד ההורים בגיל הששים, בילו את זמנם יחד, יסבר לכן גם יחד בטכס הסרת הלוח מהאנדרטה.

הכבוד האחרון. במרחק שלושה ק"י לומטרים ממעגן, נערכה להייה נוספת, ביום המחרת. זאת של בן-ציון ישראלי. בין המון המלווים כמעט ולא ניכר האדם נמוך-הקומה ובעל הגוף, שלא בלט בין ראשי מפא"י. ש"באו לחלוק את הכבוד האחרון לחברם. היה זה יהודה צ'רנומורסקי, אחיו הצעיר של ישראלי. משך ארבעים שנה לא ראו האחים זה את זה ורק לפני ארבע שנים עלה גם האח הצעיר, שהתגלגל לסיני, ארצה.

אדם נמוך קומה אחר שצעד אחר הארון היה מוכר יותר: לא היה זה מן הדברים הקלים לזיכר בן-גוריון חולה השגורן לעבור את שנים וחצי הקילומטרים המפרידים בין קבוצת כינרת לחורש האורנים הרשמש כ"ז

בית הקברות שלה.

כשהגיעה להייה ליעדה הלא-מעודד, נש"עז בן-גוריון על גזע עץ אורן בקרוב לקבר השרי. הוא נראה עייף מאד, עצוב ועמוק ב"מחשבותיו.

הפצוץ האנוש. עשרה קילומטרים צפון-נה, בבית-חולים שווייצר בסבריה, חיכו עשרות קרובים וידידים לשעת הביקור. אחת מה"אלה היתה נערה קצרת שער ואף, נוגה שומ"רונגי, שלא זעה ממקומה, ציפתה להטבת מצ"בו של אביה, הפצוץ האנוש ביותר.

בטכס מעגן ישב אלי שומרונגי, לשעבר ב"נ"הל אגף הנח"ל במשרד הבחון, ליד יונה וציפורה כסה, הורי צבי שנסא לא מכבר את בתו הצעירה של שומרונגי נורית. כשארע הא"סון נפצע שומרונגי קשות, ציפורה כסה נהר"גה במקום.

השבוע, חמשה ימים אחר האסון, מת שומ"רונגי מפצעיו, העלה את מספר קרבנות מעגן ל-17.

יחסי-חוץ

הכרה למכירה

כשירד נחום גולדמן ממסו לפני שבו"עיים והפליט, כבדרך אגב, שעל ממשלת ישראל להחליט בקרוב אם לחוש את היח"סים הדיפלומטיים עם גרמניה המערבית, וכי לדעתו כבר החל הויכוח על כך בממ"שלה. הפך הסיגאר שלו לפתיל של פצצה. השבוע נשמעו הדי ההתפוצצות בכנסת, כשקמו משה ארם, איש הימין במש"ם, ו"משה סנה, איש השמאל, דרשו במסגרת כי